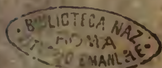
DISSERTATIO JURIS FEUDALIS,
De

ADOHA,

Heer-Steuer/ Reise-Geld/ Fahrtlösung/

Quam

DIVINA FAVENTE GRATIA,

PRÆSIDE

VIRO

Magnifico, Prænobilissimo, Consultissimo atq; Excellentissimo

DN. HENRICO COCCEJO,

JCTO FAMIGERATISSIMO,

Serenissimi ac Potentiss. Electoris Brandenb. Consiliario,
Facultatis Juridicæ Ordinario, & Professore Primario,

Antea Summi Regiminis Electoralis Palatini Consiliario, & Supremi Collegii Revisorii Assessore in Alma Heidelb. Decretal. Pandectar. & Juris Gentium Prof. P. Ordinario meritissimo,

IN AUDITORIO JCTORUM

Ad d. Martii, A. MDCXCII.

Placido Eruditorum Examini submittet

PHILIPP. ERNEST. DE BECKER,

Minda Westphalus, A. & R.

Francofurti ad Viadrum, An. 1699.

PRÆFATIO.

Uit illa ſemper Longobardorum Germaniæ Gentis (qvippe qvam ſuis jam temporibus inter Svevorum Gentes recenſet Tacius de Mor. Germ. c. 40.) generoſa ac magnanima indoles, ut non tantùm hoſtes ſuos armis fortiter aggrederentur, feliciterqve profligarent, ſed etiam ſubactis iis leges ſanctiſſimas & ad rempublicam ſuam ſuam bene gubernandam ſaluberrimas conderent & promulgarent. Bellorum & Victoriarum eiusdem gentis ſatis præclara xſtant monumenta apud Kipping. Hiſtor. univerſ. L. 8. c. 3. paſſim & alios Legum verò qvanam illicuram habuerint, præter inſignia illa ſpeimina, qvæ Lindenbrogius cum aliis legibus aniqvis edidit, oſtendit qvoqve vetuſtiſſimum llud volumen juris feudalis, qvod per totam Germaniam & fere Europam uſu eſt receptum. Licèt autem, qvæ iſta tempora obſederat verorum barbaries, in has optimas qvoqve materias

rias effusa fuerit; plurima tamen ingeniosè inventa, accurate elaborata, prudenterq; statuta sunt; qvin inventa ratio est ipsis Romanis incognita, qvâ summæ qvoq; regalesq; potestates, salvâ Imperii Majestate, aliis per modum feudalem communicari possunt. Rerum verò tanta ubertas, ut vix qvicquam in materia feudali occurrere possit, quin ejus inde decisio peti derivariq; queat. Qvid verò rationibus reipublicæ convenientius videri potest, quàm mutua illa inter dominum & vasallum obligatio; cùm dominus suo beneficio generosas & præclarè meritas familias in perpetuum ad fidelitatem obstrictas teneat, hæ verò eodem & splendorem suum retinant & ad paranda nova decora excitentur? Qvæ & causa est, cur materia hæc tam diligenter à Doctoribus Jurium Feudalium tractata, totq; vigiliis ab iisdem elaborata fuerit. Cum igitur hujus materiæ non minima pars sit ea, quæ de Adoha tractat, eam pro disputatione & exercitio Academico pertractandam & paulò accuratiùs examinandam elegimus. quod DEus Ter O.M. bene & feliciter mihi succedere jubeat.

CAPUT I
De Voce ADOHAE.

SUMMARIA

1. Descriptio vocis Adohæ. 2. An differat ab Adjutorio? 3. Quomodo differat ab hostenditiis? 4. Respondetur ad 2. *F. 40. 5. Quomodo à Superindicto. 6. Definitio Adohæ.*

§. I.

VOx ADOHÆ, quam barbaram & latinis inusitatem esse cuivis obvium est, originem suam à Siculis potissimùm Doctoribus traxit, & ab aliis ADOHAMENTUM, ab aliis, *Redemtio hostenditiarum* appellatur, dicique potest Germ. Heersteuer / Reisegeld / Fahrtlösung / Lehn-Dienst-Tax. Andr. de Isern. *c. un.* §. *Si mulier. vers. in regno de Capit. Corrad.* Descendere eam putant à verbo ADUNARE, quòd scilicet plures Vasalli, fortè non integrum feudum tenentes, se adunent & contribuant tantum, quantum ad unum militum sistendum sufficit; Andr. de Isern. *in c. un.* §. *ille tamen vers erat in curia de Contr. feud. apud par. term. Id. c. un.* § *Si mulier lit. S. de Capit. Corrad.* Alii ab ADÆRARE hoc nomen derivant, dicique ita existimant, quod tantum æris contribuant Vasalli, quantum ad sistendum instruendumque militem sufficit.

§. II.

Hæc ADOHA differt ab adjutorio, quod vocant, ut species à suo genere; nam hoc non tantum ADOHAM, quæ & ipsa adjutorium quoddam est, *2. Feud. 40. vers. similiter.* sed omnia auxilia, sive ex lege fœderis,

ve ultro & amicitiæ gratiâ, ſive qvacunqve alia ex
auſa mittuntur, comprehendit, Matth. de Afflict. § *Si-
iliter n. 15. de Capit. Corrad.* ADOHA autem eſt illa
ars fructuum feudi, qvam ſolvunt Vaſalli loco ſervi-
iorum. Ayell. *de Jur. Adob. n. 53. vid. infr. §. 6.*

§. III.

Differt qvoqve ab HOSTENDITIIS, utpote qvæ
roprie ſunt ipſa ſervitia militaria, qvæ præſtare te-
entur vaſalli Principi in hoſtem eunti. Pleriqve
erò HOSTENDITIAS, idem qvod Adoham eſſe exiſti-
ant, Gudel. *de Jur. Feud. p. 4 c. 6. n. 4.* Bitſch. *Comm.
eud. lib. 2. tit. 40. Not. 5.* Struv. *Syntagm. Jur. Feud. cap. 11.
ob. 5. n. 4.* qvi vocem hoſtenditiarum pro ipſo pre-
o ſervitiorum capiunt, per *d. text. in 2. F. 40. verſ. ſimi-
r.* Neqve negamus, hoſtenditias aliqvando accipi
ro earum æſtimatione; uti voce operarum contine-
ur pecunia pro operis debita. *l. 6. ff. de Oper. lib.* inpri-
is cùm de earum actione ſeu petitione agitur. *l. 4. ff.
d.* actione enim ſunt operæ & ſervitia ipſa, etſi æ-
timatio aliqvando in præſtatione ſit. At in proprio
genuino ſenſu hoſtenditias ipſa ſervitia eſſe, vel ex
rigine earum patet. Non enim ab hoſte id eſt inimi-
o dicitur, ut putant. Gudel. *d. p. 4. c. 6. n. 4.* aliiqve,
ed ab hoſte ſeu Hoſte/ quod expeditionem, caſtra, vel
xercitum veteri ſermone Teutonico ſignificat;
vemadmodum freqvens hic ſenſus eſt in antiqvis
ermaniæ legibus, Wiſigothicis, Salicis, Ripuariis Sa-
onicis, Longobardicis; item in Capitularibus Caroli
I paſſim; qvæ loca collegit Lindenbrog. *in Gloſſar.
oce Hoſtis*, unde Gallicum, HOST, qvod exercitum no-
t. qvem & Itali HOSTE, & Hiſpani LA HUESTE, &

Angli

Angli An Hoste dicunt. Atqve hic ſenſus clariſſimè apparet ex *2. F. 40.* ubi dicitur qvod vaſalli, qvi non eunt cum rege in expeditionem, debeant dimidium fructuum ejus anni ſolvere, Qvo Hostem Faciunt, id eſt expeditionem: idemq; habetur *in 1. F. 7.* Sed & freqvens apud veteres formula eſt: In Hostem pergere *d. c. 40.* In Hoste Homicidium Facere, &c. Hinc veriſſimè Hoſtenditiæ, qvaſi Hoſtendienſte / expeditio ſeu militaria ſervitia uti Frondienſte / Herrendienſte / &c. dicuntur. Freher. *ad Conſtit. Carol. III. ad voc. pro ſtipendio.* Qvicqvid diſſentiant Knichen. *de Subl. terr. jur. c. 3. n. 385.* & Gothofr. Anton *diſp feud. 7. th. 6. c.*

§. IV.

Nec movet textus *in d. c. 40. verſ. Similiter:* ubi ex ſaniore lectione definiuntur hoſtenditiæ id, qvod præſtant, qvi cum domino in hoſtem non eunt; Non enim ibi definiuntur hoſtenditiæ in genere, ſed tantum explicatur, quid Conradus Imp. in Conſtitutione ſua, qua certam quantitatem hoſtenditiarum definivit, ea voce intellexerit; ſcilicet in illo loco dici hoſtenditias illud adjutorium, qvod vaſalli in pecunia præſtant; quia de eo definiendo agebatur: uti de operarum æſtimatione modo dictum eſt.

§. V.

Aliud qvoqve ac Adoha eſt Heribannum, Heerbañ / id eſt, citatio ad Delectum, der Aufboth. Accipitur tamen etiam pro pœna non comparentis; quam Herischuldam, Heerſchult dici ait Cujac. *ad §. 1. Feud. in Præfat.* aliàs Heriſchlitz. Vox verò Heerſchild / longè aliud, & ſcil. inſignia dignitatum feudalium ſignificat, quorum ſeptem recenſentur *in Spec. Suev. Lib. I. cap.* von

den

den Heerſchilten. 7. Sed & differentiam porro ſtatuunt peregrini Dd. inter Adoham & *Superindictum*, quod iis eſt qvædam ſublevatio quæ contingit in caſu, ſi caſtrũ aliqvod focularιis (ut vocant) quibusdam deſtituatur, & hinc reddatur incapax ad ſolvendam integram portionem Adohæ, qvippe tunc caſtrum hoc ab eo onere pro parte ſublevatur, & pars illa caſtris vicinis imponitur. Matth. de Afflict. *l. 2. rubr. 10. n. 28. quis dicatur Dux*. Sed id parùm ex uſu noſtro.

§. VI.

His in anteceſſum remotis, facilis eſt definitio ADOHÆ, quæ eſt portio fructuum feudi ſeu eorum æſtimatio, qvæ loco ſervitiorum feudalium domino feudi præſtanda eſt. Ayell. *d. l. n. 53.* Jacob. de Franc. *de Feud. n. 11. & n 19.* Dixi; LOCO SERVITIORUM FEUDALIUM ne confundatur cum RELEVIO, quippe quo etiam portio fructuum vel eorum æſtimatio aut pecunia præſtatur, ſed id non perſolvitur loco ſervitiorum feudaliũ verùm pro renovatione inveſtituræ; nec præſtatur, niſi mortuo demum vaſallo ab ejus herede. Ayell. *d. l. num. 70.*

CAPUT II.
De Quantitate Adohæ

SUMMARIA.

1.2.3.4. Varia Adohæ Quantitas. 5. Noviſſimè conſtitutus eſt ſemis fructuum unius anni. 6. An perpetuò, an quando ille ſemis obtineat? 7. Cujus anni fructus intelligantur? 8. Accurata proportio & computatio Adohæ ex Jure Comm. ad legitimum uſurarum modum, ubi exponitur l. 3. §. fin. ad L. Falcid. &c. 9. Probatur porrò ea computatio ex legibus imperii:

&

& removentur dubia; ac singularia quædam notantur. 10. Computatio vulgatior, sed incertior. 11. In Saxonia & Marchia quæ obtineat servitiorum computatio; & an per eam sublata sit æstimatio juris communis? 12 Separantur tres distinctæ in hac re quæstiones. 13. An dominus augere Adoham aut minuere possit? 14. An diminuatur Adoha propter vitam & militiã feudo annexa; ubi de expeditione Romana & contributione ad bellum Turcicum.

§. I.

NIhil æquè varium fuit ac Adohæ determinatio cùm locis tum temporibus. Quam accuratè in regno Siciliæ & Neapolitano non modò ipsius Adohæ quantitas pro modo terrarum earumque redituum, sed & portio illa, quam conficiendæ huic quantitati vasalli pro numero larium, seu, ut vocant, focularìorum, aut, ut alii adhuc insolentiùs, focagiorum, item civitates contribuunt, pleniùs describit Regiæ Cameræ Neapolitanæ olim Præses Jacobus de Ayello, *Tract. de Adoha n. 52.* Sed parùm ad usum nostrum. Id equidem indubium est, si in literis investituræ, vel in concessione feudi certa quantitas expressa, eam servandam esse; Idemque est si consvetudo quantitatem determinaverit, quæ vim conventionis habet, *l. 35. ff. de Legib.*

§. II.

At id dubium est, si neque lege feudi, neq; consvetudine loci certa quantitas Adohæ definita est, qualiter æstimanda illa sit? Et quidem constitutione Caroli III, ut creditur, alternativè totius anni fructus, vel aliqua portio monetæ in singulos mansos in Adoham præstanda erat: Ita enim decernit: *Isti vero tales*

remanere cupientes, si apud Dominos impetrare valeant, quot mansos possideant --- moneta, vel totum fructum feudi in illo anno pro stipendio persolvant: Gold. *tom. 1. Constit. ad ann. 881.* Freher. *in Comment. ad d. Constit.* Quantitatem monetæ obliteravit vetustas, eamque lacunam supplere varie satagunt, sed nullâ certâ ratione: decimum utiq; pondus intelligi hîc non posse constat, cùm non possint comparari totius anni reditus & decima ejus portio ut, eorundem servitiorum precium.

§. III.

At Conrado (ut vulgo legitur, etsi Hotom. Lothario, Cujacius Friderico I. ea capita tribuant) gravissimum visum fuit, vasallũ toto anno alimentis & fructibus privari, eoq; pro totius anni fructibus tertiam eorum partem substituit in Alemannia; in Lombardia autem *12.* denarios in singulos modios imposuit: *2. F. 40. pr.* Quæ tamen differentia tantùm ad expeditionem Romanam pertinet, cujus onus Germanis multò gravius est, ob Alpium itinerisque difficultatem, quam Lombardis seu Italis, atque ideò pluris à Conrado æstimatur.

§. IV.

Sed nec ea definitio obtinuit aut saltem diuturna fuit; Vetustus enim Auctor *Tract. de Benef.* §. *13.* decima parte fructuum iter redimi solere refert: *Ibunt*, inquiens, *illuc & alii omnes imperialia beneficia habentes, quisque cum Domino suo, nisi talento decimo iter redimat, quod annuatim à Domino suo habuerat.* ap. Freher. *ad d. Const. verb. moneta.* Quod iisdem verbis constitutum quoque est in *Spec. Svev. l. 2. c. 8.* §. 7. Und wollen sie blyben / so müssen sie sich do von kauffen / mit dem ze-

henden

henden Pfund / was das Gut ein Jahr gilt / &c. Idem habetur in Jure feud. Saxon. *cap. 6. §. 1. ibi:* Oder muß die Fahrt lösen mit dem zehenden Pfund, &c.

§. V.

Denique constitutione Friderici I. Imp. quæ habetur in 2 *F. 55. §. firmiter.* & apud Radev. *de Gest. Frid. 1. lib. 2. c. 7.* decisum est; *ut promiscuè tum in Lombardia, cum in Alemannia Vasalli, qui Dominum non comitantur, dimidiam partem fructuum unius anni Adohæ nomine persolvant*, sublata distinctione locorum, cùm possit vasallus ipsum servitium præstando evitare constitutionem. *arg. l. 1. § fin. Ne vis fiat ei.* Et hunc ferè semissem fructuum observari in regno Siciliæ patet ex Ayell. *d. l.* At verò idem Fridericus I. in proximè præcedente constitutione, *2. F. 54.* sanciverat, *ut is, qui dominum non comitatur, præstet stipendia militiæ pro quantitate feudi.* Quæ definitio ab altera longè recedit, tum quia non semper stipendia militiæ semissem fructuum æquant, tum, quia ex priore constitutione semper eadem est quantitas Adohæ, sc. semis fructuum unius anni, ex altera autem maximè variat; cùm alia militia aliâ sumtuosior, longior, seu difficilior sit.

§. VI

Hinc igitur omnino statuendum videtur, semissem fructuum non esse certam & perpetuam Adohæ æstimationem; Sed, si dominus servitium militare sibi præstari velit, non satisfacere vasallum, nisi integra militiæ stipendia persolvat; Certi enim juris est, eum, qui rem debitam non præstat, minimum veram ejus æstimationem, sæpè etiam amplius & omne-

id, quod intereſt, nunquam autem minus ſolvere debere. *l. 8. l. 5. §. fin. ff. de In lit. jur. arg. l. ult. C. de Fid. lib. 1. pen. ff. de Cond. Trit.* Semis itaq; fructuum non ideo ſtatutus eſt, ut dominus debitis ſervitiis fraudaretur, ſi majora ſtipendia docere posſit; ſed in ſubſidium, cùm ſtipendii quantitas fortè non conſtat, nec oſtendi posſit, ne dominus oneraretur necesſitate probandi quantitatem ſtipendiorum, & quod ſua intereſt ſervitium ipſum præſtari; ut in dubio pretium ſervitii determinaret.

§ VII.

His igitur caſibus, quibus ſemis fructuum præſtatur, quæri ſolet, cujus anni fructus intelligatur? Alii enim intelligunt ſemiſſem ejus anni, quo in hoſtem ducitur; Matth. de Afflict. *§. ut autem æquitas. n. 10. de Pac. jur firm.* per *Conſt. Carol. III. §. 2.* & per *2. F. 40. verb. Illius anni quo hoſtem faciunt.* Verùm cùm reditus annorum valde varient, nimis inæqualis foret ea æſtimatio; quin, ſi fortè eo anno labes, vel vis hoſtium &c. omnem fructum tuliſſet, nihil deberet vaſallus. Rectiùs igitur Dd. comm. ſemiſſem fructuum unius anni in genere intelligunt; per *2. F. 55 §. firmiter.* veluti in textibus, quibus decima pars definitur, annus in genere nominatur, non ille quo expeditio fit. *ſupr. Th. 4.* Nec obſtant textus oppoſiti; tum quia illi mutati ſunt per *Text. in 2 F. 55. §. firmiter.* tum quia illius anni reditus is eſſe intelligitur, qui ex collecto pluriũ annorum reditu & in æquales partes diviſo ita conficitur, ut mox dicetur.

§. VIII.

Quomodo ergo definietur anni in genere fructus?

ctus? Id accurata juris ratione fieri poteſt ad modum legitimarum uſurarum. Dicimus igitur, ex lege Imperii computatis 20. annorum fructibus confici verum prædii precium, & hujus ex tot annorum fructibus collecti precii vigeſimã partem eſſe fructum unius anni, cujus ſemis Adoham conſtituit. Ratio hæc eſt: quæ eſt ratio legitimæ uſuræ annuæ ad totam ſortem, eadem eſt annui fructus ad totum precium fundi; quia uti annua penſio æſtimat & metitur valorem ſortis; ita annuus fructus prædii valorem totius prædii. Uti ergo lege Imperii legitimæ uſuræ ſunt quincunces; *vid. th. ſeq.* quæ viceſimo año ſortem æquant, & viceſima pars ſortis ſunt, atq; adeò collectis viginti annorum uſuris vera ſors cõſtituitur; ita collectis è fundo 20. annor. fructibus verum fundi precium; hujus precii viceſima pars eſt verus fructus ejus annuus, cujus ſemis Adohã efficit. Hac ratione utitur JCtus *in l. 3. §. fin. ff. ad L. Falc.* Species hæc eſt; legati ſunt reip. annui fructus prædii Sejani; heres ex hoc legato Falcidiam detrahet; quæritur quodnam ſit verum hujus legati añui preciũ? Reſpondetur, precium fructuum tot annorum, quot ſufficiunt ſorti ex uſuris legitimis, quæ in hac ſpecie ſunt trientes, conficiendæ. Verba *d. l. 3. §. fin.* hæc ſunt: *Si Reip in annos ſingulos legatum ſit, cùm de lege Falcidia quæratur, Marcellus putat, tantum videri legatum, quantum ſufficiat ſorti ad uſuras trientes ejus ſummæ, quæ legata eſt, colligendas.* Sed cur ad trientes uſuras? Reſp. Cùm quincunces & trientes in provinciis tum ſolitæ eſſent, *l. 7. §. 10. in fin. ff. de Adm. tut.* trientes ſeu leviores potiùs hic acceptæ ſunt, in favorem heredis, & ex præſumpta mente teſtatoris, qui heredi potiùs quàm Le-

gatario prospicere videtur, *l. 67. § 8. ff. de Legat. 2.* ut majorem quantitatem Falcidiæ nomine detrahere possit: nam si V. G. 20. annua legata sint, computatis usuris trientibus sors erit 500, & hæres detrahet nomine Falcidiæ 125? computatis quincuncibus, sors erit 400, & heres detrahet tantùm 100. Favore igitur heredis trientes computantur in *d. l. 3. §. fin.* Idemque contingit, etsi legatum annuum piæ causæ relictum æstimetur. *Nov. 131. cap. 12.* ibi: *vendere, si voluerint, hujusmodi legatum, & non minus pro precio percipere, quàm ex tali legato intra 25. annos* (quo tempore trientes usuræ sortem æquant) *colligitur.*

§. IX.

Hic favor, & hæc ratio in aliis cùm cesset, regulariter æstimatio rerum fit ad modum quincuncium; quæ sunt vicesima pars sortis, & ex 20. annorum collectione sortem vel precium verum rei conficiunt; cujus precii vicesima pars est fructus unius anni, juxta *2. F. 55. §. 1.* & ejus dimidium Adoha. Hæc ratio etiam in ecclesiasticis rebus obtinet, & hæc æstimatio rerum subtilis dicitur in *Nov. 7. c. 3. §. 1. in fin.* in verbis: *Æstimari, suburbanum subtiliter, & reputari in precio collecto reditus possibiles in 20. annis* (quo tempore quincunces usuræ sortem faciunt) *computati & in reditibus ex hoc computatus agi Emphyteusin, &c.* Nec obstat, quod semisses, non quicunces, usuræ definitæ sint in *L 26. §. 1. C. de usur.* Ibi enim tantùm quæritur, quousque stipulari usuras licitum, non quæ intelligi debeat quantitas, si promisse non sint. Sed nec movet *l. 68. in fin. pr ff. ad L. Falc.* Ibi enim non quæritur de vero precio rei, sed quousque intelligendum sit usumfructuum reip. reli-

ctum

ctum durare. Atque hanc rationem & computationem Adohæ expressa constitutio quoque imperii in æstimandis subsidiis omnium imperii civium ad expeditionem Turcicam probat & sequitur in *R. I. Spirens. 1542. §. 54.* ibi: So sollen und wollen Sie ihre Anlagen nach ihrem jährlichen Einkommen / an Gülden und Zinsen / neben ihren andern Gütern / Baarschafften und Vorraht rechnen / anschlagen und entrichten / NB also / daß 1000. gl. jährlichs Einkommens / auff 2000. gl. Haupt-guts und Wehrts gerechnet werde: Quæ est computatio precii ad modum quincuncium usurarum quippe quæ in Imperii lege receptæ & constitutæ sunt; *R. I. 1654. §. 174. Ord. Pol. 1577. tit. 17.* & viginti annorum reditu sortem efficiunt. Specialissimum verò est, quod Ecclesiæ Hierosolymitane predia 50. annorum: *Nov. 120. cap. 9. pr.* contra, quos donator promisit, 15. tantùm annorum reditu æstimentur: *l. 35. §. 3. C. de Donat.* illud maximum precium est, favore & ob conditionẽ ejus Ecclesiæ; hoc minimum favore donatoris.

§. X.

Cum verò hæc computatio non minùs operosa, quàm accurata, & sæpiùs res tanti non sit, ut tanta cum difficultate exquiratur verum ejus pretium, vulgo trium annorum colligi tantùm reditus solent, & tertia pars reditus unius anni intelligi, ad cujus semissem vasallus obligetur. Ayell. *d. tr. n. 52. in fin.* Verum, cum tertio quoq; anno terræ cessare soleant, atq; adeò biennii tantum fructus reverà tum computentur, quo tempore casus aliquis extraordinarius facilè durare potest; hinc nimis adhuc incerta hæc æstimatio est, & ab ea, qua illius anni fructus veniunt, quo expeditio

tio fit, parum & vix distat. Hinc alibi vulgò novem anni colligi solent, ut nona pars habeatur pro unius anni reditu: alibi 10 vel 12. anni. Koppen. *Quæst. ill. 44. n 31.* Certius & accuratius vero est jus commune.

§. XI.

An autem in Saxonia & Marchia iste semis fructuum unius anni sublatus, & in aliam æstimationem mutatus est? Neg. Equidem in Saxonia onus feudale unius equi æstimatur 1000 florenis: Schult. *in Addit. ad Coler. dec. 82.* Gothof. Anton. *disput. feud. 7. th. 7. in fin.* Knichen. *de Pact. vestit. p. 2. cap. 5. circa fin.* Dn. Struv. *Syntagm. Feud. c. XI. aph. 5. n. 12.* Wehner. *Obs. pract. voc.* Ritterdienste / §. *Jure Saxonico:* in Marchia verò 1000 Joachimicis seu Imperialibus. Pruckman. *Vol. 1. Cons. 50. n. 503. & 504.* Kohl. *Tract. de Serv. milit. c. 6 n. 61.* Frid Muller. *Pract. rer. for. resol. 72. n. 25, 26.* Verum hi 1000. aurei vel imperiales non sunt Adoha, seu æstimatio unius servitii militaris, quod uno equo fit, quippe quod non valet 1000. Imperiales, nec vasallus, qui servire ipse non potest, pro uno equo 1000. Imperiales solvit; sed ea quantitas est æstimatio totius sortis, seu oneris præstādi ex feudo unius equi in genere; neq; ideo fit, ut sciatur quantum Vasallus pro quoque servitio solvere debeat; sed quantum vendita terrà feudali integro & justo ejus pretio decedat, & ab emptore detrahi possit: scil. si terræ justum pretium sit 3000. Imperialium, propter hoc onus feudale ei inhærens ea non valebit nisi 2000. Ex eo vero statui certò nequit, quantum Vasallus pro unoquoque servitio solvere debeat; non enim ex modo usurarum id definiri potest, ut Vasallus solvat unius anni usuram legitimam, quia servitium hoc non est annua

annua præstatio, sed aliquando sæpius in eodem anno præstatur, aliquando ne semel quidem in pluribus: & cum usuræ legitimæ ex sorte 1000. Imperialium tantum debeantur pro usu annuo illius sortis, eumq; metiantur & æstiment, non possunt eædem æstimare & metiri servitia, quæ per annos non præstantur, sed prout casus ac necessitas incidit. Accedit quòd annui servitii equestris in Marchia longè alia sit æstimatio, sc. 150. Imperialium, ut refert Koppen. *Illustr. qu. 44. n. 13.* Superest igitur, si alia in specie moribus loci quantitas pro servitio feudali definita non sit, ut juris communis æstimatio servetur, & sc. vel stipendia militiæ solvantur, vel in dictis casibus semis fructuum unius anni, prout in th. 5. id expositum definitumque fuit.

§. XII.

Ut igitur distinctè res intelligatur, separandæ sunt tres in hac materia quæstiones, (1.) Quot equis ex quovis feudo serviendum: Ob das Lehn mit 1. 2. 3. oder mehr Pferden zu vermannen oder zu verdienen? Resp. si determinata sunt servitia in investitura, res plana est: si indeterminata, arbitrio boni viri pro modo feudi definienda sint, imprimis ex consvetudine loci, si de ea constet. Rosenth. *Synops. feud. cap. 8. concl. 22. n. 4. 5.* Quin aliquando concurrunt plura feuda ad unum equum instruendum, & quisque solvit ein halbes Ritter-Pferd / ein Drittel &c. prout definitum. (2.) Quanti totum hoc onus feudo inherens sit æstimandum eo vendito? Resp. Computari mille aureos in Saxonia & tot imperiales in Marchia, in singulos equos, qui debentur, & tantum detrahi feudi integro pretio. *th. 11.* (3) Quanti æstimetur unum servitium, si ejus loco pecunia seu Adoha solven-

da ſit? Reſp. Cum hoc determinatum ſingulariter moribus noſtris non ſit, ſervandum eſſe jus comune, & ſemiſſem fructuum unius anni, vel ſtipendia militiæ ſolvenda, eſſe, juxta *th. 5.* donec aliud moribus vel ſtatutis loci inductum appareat. Et ea quæſtio huc pertinet.

§. XIII.

An autem hæc adohæ quantitas augetur aucto feudo? Aff. etſi feudum induſtriâ vaſalli auctum fuerit, eſt enim hæc quantitas medietas fructuum, uti diximus, que proinde augetur, ſi aucto feudo fructus quoque augentur. Nec movet quòd hoc fiat per induſtriam vaſalli, eòque ipſi cedere debeat. Ponimus enim augmentum, non quod vaſalli perſonæ, ſed quod feudo accedit; uti regulariter incrementa feudi vaſallus, non pleno dominio, ſed jure feudi obtinet, *2. F. 4. §. pen.* Illud igitur tenet tanquam partem beneficii, pro quo ſervitia præſtare tenetur licet titulo oneroſo comparaverit, vel impenſas fecerit: has tamen prout aliàs juris in feudis eſſe ſolet, repetit, *2. F. 28. §. pen.* Quin ad domini commodum promovendum ſemper laborare, & proprietatem colere tenetur vaſallus Vultej. *de Feud. L. 1. c. 10. n. 34.* Unde omnino verior quoque eſt Kohlii *de Serv. feud. p. 4. n. 177. & ſeqq.* ſententia, aucto feudo ipſa quoque ſervitia indiſtinctè augeri; cum aliàs iniquum foret, aliam & majorem Adoham præſtari iisdem manentibus ſervitiis, æſtimationemque ſervitiorum majorem exigi, ſervitiorum quantitate non mutatâ. Accedit, quod ſervitia naturaliter debeantur, pro quantitate feudi, *2. F. 54. verb. pro quantitate feudi.* Ergo eâ auctâ augebitur obligatio ſervitiorum. Uti & econtrario minuitur Adohæ ac ſervitiorum quantitas,

ſi

si feudum sine culpa vasalli diminutum fuerit. *2. F. 77.* Quid enim naturali æquitati magis convenit, quàm eum qui adversâ fortunâ parte comodi spoliatꝰ est, parte quoque oneris sublevari, maximè cum onus hoc ex commodo resultet. Intelligimus verò incrementum & decrementum notabile, cum fidelitas & servitia feudalia non habeant tam certam æstimationem, ut quælibet mutatio quasi certa mercede mensurari possit. Dissent. Dn. Struv. *Syntag. Feud. c. 11. aph. 5. n. 7. 8. 9. 10. 11.* Ayell. *d. tr. n. 55.*

§. XIV.

Quæritur porrò, si fortè uno eodemque anno evenerit casus, quo & solvendum relevium in casum prædefuncti parentis, & præstandum Adohamentum in casum imminentis periculi, an utrumq; onus præstandum à Vasallo? Negat id Ayell. *d. tr. n. 77.* sed alterutrum, quod curia ut pingvius elegerit, deberi vult; ne duplici onere gravetur vasallus, sed habeat unde vivat. Verùm de jure contraria sententia verior est, nisi aliud in specie moribus receptum sit: cum enim distinctissimæ prestationes sint Adohæ & relevii, & ex diversissima causa debeantur, altera pro servitiis, altera pro renovatione investituræ, certi juris alterum per alterum non consumi, nec ideò debitorem ab uno debito liberari, quia & aliud debet. arg. *l. 2. pr. ff. de Priv. del. l. 130. ff. de Reg. Jur.* Atque hinc falsum quoque est, quòd, si eodem anno pater præmortuus jam solverit Adoham, illa post mortem patris in relevium â succedente filio præstandum computari debeat. Multò minus dominus pro lubitu debitam Adohæ quantitatem augere potest in præjudicium vasalli; uti hic nihil agere

potest in præjudicium domini. Matth. de Afflict. *L. 3. rubr. 12. §. ex eadem lege n. 6. de Cap. Corrad.* Minuere verò, quin remittere hunc quantitatem in sui prejudicium potest, quia prodesse vasallo potest, non nocere: quemadmodum Adoham regni Siciliæ minuisse Papam refert Ayell. *d. Tract. n. 18. 19.*

§. XV.

Sed quæritur, An diminuatur Adoha, si Feudo onera cohæreant? Distingv. inter onera, quæ caussam ab ipsa proprietate habent, eique coherent, uti, si collectæ superiori, solarium alii debeantur; & ea, quæ ex sola persona Vasalli debentur, uti portio fructuum ex feudo provenientium, quæ solvitur fratribus minoribus ad vitam & militiam. Illa precium totius feudi, atque adeò etiam servitia, quæ pro quantitate feudi debentur, & horum itaq; æstimationem seu Adoham quoq; minuunt: nam cum Adoha sit pars fructuum feudi, non possunt illi intelligi, nisi deducto onere feudo cohærente. *l. 51. pr. Fam. erc. l. 38. §. f. Her pet* Hæc verò minuunt eam Matth de Afflict. *Dec. Neap. 252.* Ayell. *d. l. n. 91.* quia ea non feudi, sed vasalli onera sunt, & hujus personæ, non rei cohærent. Sed alia quæstio est; An fratres minores teneantur pro rata fructuum primogenito contribuere in Adoham? Quod videtur, quia sentit pro parte commodum: & porrò Adoha est medietas fructuum, ideoque ex toto fructu præstanda. Matth de Afflict. *L. 3. rub. 32. §. præterea num. 18. de Prob. feud. alien. per Feder,* Sed rectius contrarium defendit Ayell. *d. l. n. 93.* Uti enim solus primogenitus est Vasallus ac de feudo investitus, solusque servitia debet, ita & solus Adoham. Cæterum

de

de quantitate expeditionis Romanæ vid. Limn. *de Jure Publ. L. 4. c. 7. §. 67. & seqq.* Ea olim instituta est, ut Rex Romanorum à Pontifice coronam susciperet; quæ dicta est; die Römische Kayserliche Krohne. Magnif. Dn. Præses *in Colleg. Jur. publ. c. 6. §. 2.* Cum verò supervacua illa sit, & una inauguratio, in Germania facta, sufficiat, hodie cessat; & tamen Rex electus in Germania est verus Imperator Romanus. *Prælaud.* Magnif. Dn. Præses *d. c. 6. §. 4.* Ex hujus tamen modo definiri hodie solent collectæ ad bellum Turcicum die Türcken-steuer / & alia subsidia. Schutz. *de Jur. publ. vol. 2. Exerc. 11. th. 5. Lit. A.*

CAPUT III.

Cui & in quem Jus exigendæ Adohæ competat.

SUMMARIA.

1. Imponi Adoham ab eo, qui Jus habet servitia exigendi: & si plures ejusdem feudi domini sunt, omnibus adoham præstandam esse. 2. Si domini inter se bella gerunt, antiquiori soli eam præstandam esse; & quis sit antiquior dominus. Casus, ubi utriq; domino invicem bellum gerenti debetur 3. De delectu, außschuß *remissivè. 4. An vasallus à suo vasallo exigere possit etsi ipse nondum solverit? Aff. 5. Ab iisdem quoque adoham præstari à quibus servitia: qui quasi per indicem recensentur. 6. An remissâ vasallo Adohâ, hujus quoque Vasallo ea remissa intelligatur.*

§. I.

PErpensa jam satis Adohæ quantitate non abs re & extra ordinem esse putamus de personis agere, inter quas adoha præstatur. Quod caput unica hac regulâ absolvitur; adoham tantùm illis & ab illis deberi, quibus & à quibus debentur servitia. Hæc autem inter quos præstentur hic quidem non agimus, ubi de Adoha, non de servitiis tractamus. Pauca tamen quasi per indicem delibabimus. Exigit igitur adoham, qui servitia, scilicet dominus feudi. Si igitur plures ejusdem feudi domini sint, omnibus indistinctè solvenda est Adoha, ut omnibus servitia præstanda. *2. feud.* 77. Nec enim dominus jure suo cadit, & vasallus ab eo ideò liberatur, quia & alii debet servitia.

§. II.

Sed quæritur, si domini ipsi bello inter se contendant, cui potius Adoham debeat? Resp. cui servitia; sc antiquiori soli: & si utrique pariter assistat, feloniam in antiquiorem comittit: quippe qui omni juramento exceptus videtur. Matth. de Afflict. *Rubr. 30. p. 622. n 1. de prob feud. alien. per Lothar.* Dominus autem antiquior æstimatur non ex tempore præsentiũ vasallorũ, sed ratione universi feudi; ut illius feudi dominus præferendus sit, cujus primus acquirens prior investitus est fidelitatemq; juravit, non cujus præsens possessor: ex ea enim fidelitate primi acquirentis simpliciter & nemine excepto juratâ, dominus ejusque heredes jus feudi ligii quæsitum contra omnes habent; quod ipsis aufferri à vasallo ejusve posteris acquisitione alterius

rius feudi non poteſt *l. fin. ff. de Pact. l. 2. §. 16. ff. ne quid in loc. Weſenb. conſil. 34. n. 31.* Et, qui præſens vaſallus, ſi jusjur. prior præſtitit domino noviori, tenebitur ei ad ſervitia contra alterum dominum, cum anteceſſores ipſius ad ea non tenerentur: & aliàs in perſonis heredum mutaretur ſubſtantia obligationis, contra *l. 2. pr. ff. de Verb. obl.* quæ ſententia communius recepta eſt. Hartm. Piſt. *l. 2, qv. 47 n. 44. & ſeqq.* Una tamen exceptio perpetua eſt, qua utrique domino & ſcil. noviori per ſubſtitutum acceptabilem ſervire, vel adoham ſolvere poteſt: cum ſcil ad alterum fratrem feudum pervenit, & alter adeo, non credens facile feudum ad ſe poſteroſque ſuos reverſurum, aliud feudum ligium ſibi quæſivit; quo caſu, contra regulam communem, erit duorum vaſallus ligius. *2 feud. 99.* Quæ cum magis ad ſervitiorum materiam pertineat, latius non exequimur.

§. III.

Neque nunc de delectu agemus, quo Germani principes homines ad bellum idoneos è ſubditis ſuis eligere poſſunt, (vulgò der Ausſchuß) ut illi principem reliquorum ſumtibus ſequantur: quod antiquiſſimum Germaniæ inſtitutum eſt, inde ab Henrico Aucupe uſitatum, ut alibi in oppidis quinque cives ſextum, in pagis novem coloni decimum, vel ſeptem octavum; alibi vigeſimum, vel trigeſimum inſtruant, aliquando media aut tertia pars alicujus loci ſequi pro rei neceſſitate teneatur. vid. Ott. Friſing. *in vita Frid. 1, L. 1. c. 31.* Illuſtr. Dn. à Seckend. im Teutſchen Fürſten-Staat *p. 2. c 10. tit 9.*

§. V.

tus adoham præſtat; cùm non ipſe ſed primogenitus in feudo, ejusqve oneribus ſuccedat. Henr. à Springsfeld *de Apanag. c. 11. n. 193. & ſeqq:* Et licèt apanagium in feudo conſtitutum fuerit, non tamen ideò apanagiatus hanc adoham domino, ſed aliam ipſi primogenito ratione hujus ſubfeudi, ut vocant, debet. Qvod (9.) idem eſt in Vaſalli vaſallo, qvi adoham qvidem ex ſua inveſtitura debet vaſallo, ſed aliam, & ab iſta, qvam ipſe vaſallus domino præſtat, qvantitate, modo, ac præſtandi temporibus diverſam: qvippe de qva ex ſolius vaſalli, ſeu poſterioris domini neceſſitatibus ſtatuitur. Avell. *d. l. n. 67.*

§. VI.

An autem, ſi dominus vaſallo Adoham remiſerit, hic etiamnum à ſuis vaſallis eam exigere poteſt? Aff. Qvia duo diſtincta debita, diverſæq; cauſæ ſunt; qvarũ unâ proinde remiſſâ, altera non tollitur *l. 7. pr ff. de Cond. furt. l. 1. §. 5. ff. de Verb. obl. l. 20. pr. ff. de Servit. ruſt.* cùm inprimis remisſiones ſtrictiſſimi juris ſint, *l. 29. cod. l. 25. pr. ff. de Probat.* Qvin videtur vaſallus ſolviſſe, dum parato ſolvere dominus remittit, & qvaſi reddit. Et aliàs non ipſi primo vaſallo, cui dominus voluit, ſed ejus vaſallis Adoha remiſſa foret contra mentem domini, qvi in ſolum vaſallum liberalitatem conferre voluit. Diſſentit Matth. de Afflict. *l. 3. rubr. 2. §. ſed nec eſt alia n. 30. & 31. quæ ſit prim. cauſ. ben. am.* Secus ergò ſi remiſſa ſit intuitu etiam ſubvaſallorum. Avell. *d. l. n. 60.*

CAPUT IV.

De Cætero jure Adohæ.

SUMMARIA.

1. Quando Adoba debeatur? & quodnam sit justum bellum. 2. Quando non soluta Adoba feudo privetur vasallus. 3. Cujus electio sit inter servitia, Adobam & substitutum, Vasalli an domini? 4. Cujus periculum eqvo amisso, & feudo interim in alium translato? 5. Qvando cesset Adoba?

§. I.

QVæ reliqva qvoq; sunt Adohæ Jura, servitiorum, qvorum sunt æstimatio, rationem seqvuntur. Cum igitur toties servitia debeantur, qvoties opus est, ad tuendum dominum, ejusqve jura & honorem, *2 F. 5. 6. 7.* in eosdem casus Adoha debetur, cùm in locum servitiorum jure succedunt. *Conf. ib.* Neq; tantum tuendo domino, sed & offendendis hostibus domini auxilium debet Vasallus in bello justo *2. F 7. vers. etsi contigerit.* Justum autem bellum sit, nec ne, judicium est solius Principis, non vasallorū, Magnif. Dn. Præses *in Lection. colleg. Grot. ad l. 2. c. 25 §. 8.* Si autem notoriè injustum est, adeoqve latrocinium potius, nec Vasallus tenetur, *2. F. 28.* nec ipsi milites mercenarii, aut subditi, qvi tamen naturali vinculo ad defensionem Principis sui operis & opibus obligati sunt. *præl aud.* Magnif. Dn. Præses *in Prælect.* Grot. *ad. d. l. 2. c. 26. §. 3.*

§. II.

Effectus est, quòd Adohâ non solutâ, si nec Servitia debitè præstita sint, Vasallus Feudo privetur, *2. F. 54. & 55. §. firmiter 1. F. 21.* modò ritè interpellatus sit. *2. F. 26. §. licet & 2. F. 28. vers. adhæc.* Et sufficit unica

saltem

ſaltem interpellatio, ſive illa generalis ſit, qvà omnes ſimul vaſalli literis publicis, vulgò *patentibus*, evocantur ſive ſpecialis. *2. F. 7.* Si tamen aliunde Vaſallus reſciverit, domino magnum periculum imminere, ultro & ſponte ſuâ ei adjutorium præbere debet. *2. F. 26. d. §. licet.* Si verò eam fraudét aut diminutè ſolvat in quadruplum eum alibi teneri referunt Ayell. *d. l. n. 52. in fin.* Jacob. de Franch. *in Prælud. Feud. c. 2. n. 198.*

§. III.

Cum igitur vaſallus feudum amittere dicatur ſi vel ipſe vocatus ſervitia non præſtiterit, vel ſubſtitutum acceptabilem non miſerit, vel adoham non ſolverit, anceps qvæſtio magnaqve contentio inter Dd. eſt, cujus ſit electio, domini an vaſalli? Alii ſtatuunt, domini eſſe electionem, cui invito aliud pro alio ſolvi non qveat *l. 2. §. 1. ff. ſi cert. pet.* communis autem ſententia vaſallo electionem tribuit; Jacob. de S. Georg. *de Feud. verſ. & promiſerunt eidem n. 26. pag. 218.* Pet Nic. Mozz. *de Feud. tit. Ex qvib. cauſ. Feud. am. n. 109.* *Jul. Clar. l. 4. §. feudum q.* 22. Springsfeld. *de. Apanag. c. 11 n. 223.* Sed nec hæc ſententia ſatis accurata, nec in genere admittenda videtur. Pro deciſione igitur dicimus 1. Non rectè ſtatui obligationem vaſalli alternam qvaſi alternativè in obligatione ſit, ut vel ſervitia præſtet, vel ſubſtitutum mittat, vel adoham ſolvat; cùm unum tantùm ſit in obligatione, ſcil. ſola ſervitia, qvippe quæ ſola promittit vaſallus. *2. F. 7. & 23. in fin.* Conſtat autem in obligatione, qvæ ex conventione eſſe, tantùm id eſſe de qvo conventum eſt. *arg. l. 6. §. 1. ff. de Re jud. l. 2. C. de Reſc. vend.* Adoha igitur non eſt in obligatione, ſed ſummùm in ſolutione,

quæ é lege eſt. *arg. l. 6. §. 1 ff. de Re jud. l. 2. C. de Reſc. vend.* quam differentiam latiùs expoſuit Magnificus Dn. Præſes *in Diſp. Trajecti habita de Elect. rei conventi ex enormi læſ. ſect. 1. th. 8. & 9.* Hinc dicimus 2. electionem plané vaſalli eſſe, eumque poſſe adoham ſolvendo à ſervitio ſe liberare; quod enim ex lege, ſeu in ſolutione eſt, id totum eſt in arbitrio debitoris, eique lege tributum, ut is ejus ſolutione liberare ſe poſſit. *per text. expr. in d. l. 6. §. 1. d. l. 2. vid. d. Diſp. ſect. 2 per tot.* Non tamen dimidium unius anni redditum dicimus ſimpliciter in ſolutione eſſe, ſed integra militiæ ſtipendia, qvorum ſaltem ſubſidiaria æſtimatio eſt ſemis iſte redituum; ſi forté dominus majora ſtipendia probare non poſſit, vel onus probandi ſuſcipere nolit. *vid. ſup. c. 2. §.* Perinde ut uſuræ quicunces vel ſemiſſes ex mora, qvæ qvantitas lege definita eſt in ſubſidium, ſi creditor plus ſuâ intereſſe, & qvaſi majus moræ precium, probare neqveat, vel id onus defugiat contentus uſuris legalibus. *per l. 2. §. ult. in fin. ff. de Eo quod cert. loc. R. I. 1600 §.* So viel nun *154.* Ita conſtat, in obligationibus faciendi, qvalis eſt hæc vaſalli, rerum non liberari, niſi præſtando omne id qvod intereſt. *l. 72. l. 112. pr. ff. de. Verb. obl. l. 13. in fin. ff. de Re jud.* Qvin integra militiæ ſtipendia deberi exerté dicitur in *2. F. 54. vid. d. c 2.* Nec movet, qvod in *R. I. 1529. §. 16.* dicitur; conſenſu Statuum Imperii ex ſingulari cauſa ab Imp conſtitutum eſſe, ut portio expeditionis Romanæ pecuniâ quidem ſolvatur Ex eo enim patet, Cæſaris electionem non eſſe, ſed reqviri conſenſum Statuum; at hic de electioné vaſallorum agimus. Equidem qvorundam ſervitiorum ea eſt natura, ut

redimi

redimi precio non possint, uti officia exequias ducendi &c. Dicimus 3 è contrario, domini esse electionem hactenus, ut non teneatur qvemvis substitutum admittere, sed sibi acceptabilem; aliàs enim plurimùm interest: Vasallus, qvi servitia debet, beneficio perpetuo est obstrictus, jureq. illigatus, ac è familia ortus, qvam dominus idoneam militiæ credidit: non igitur satisfit obligationi feudali, si ejus loco qvilibet extraneus mittatur. Atqve hinc semper reqviritur, ut substitutus sit domino acceptabilis, *2. F. 55. §. 1. verb. vel alium pro se domino acceptabilem mittere* &c. *2. F. 99. in fin.*

§. IV.

Ceterùm eqvus, qvem vasallus cum substituto misit, perit vasallo, ceu domino, *l. 9. C. de Pign. act.* nec enim casus bellicos Principes vel domini præstant: ut & sentiunt Rosenth. *de Feud. c. 8. concl. 22.* Coler. *Decis. 81.* etsi aliud Jure Saxonico obtineat. Lehnr. *c. 4. §. fin* Coler. *d. l.* Sed valdè ambiguum videtur, si feudum in alium Vasallum interim translatum, & v. gr. alii venditũ sit, cui eqvus redeat vel pereat? Resp. Priori Vasallo seu venditori, qvi misit; is enim ejus dominus est & manet, & cùm tempus impositionis inspiciatur, posterior nec servitia, nec adoham debet, qvæ ãnte imposita sunt; per tradita *c. 5. ib.* Igitur Venditoris nomine substitutus militat, eiqve eqvus vel redit vel perit; & ab eo reparatur, si defecit, servitium: Atque ita respondit superiore anno Ampl. Fac. Jur. hujus Universitatis. At si iterum, factâ jam translatione feudi, Vasalli citentur ad servitia, vel nova exigatur Adoha,

emptor

emptor ea præſtat; atqve adeò venditor ab omni onere ſumtuque in bellum liberatus eſt.

§. V.

Deniqve ceſſat Adoha, qvoties ſervitia non debentur: uti in Feudo franco, & plurimis aliis modis: qvi tractatus cùm ad ſervitiorum materiam pertineat longèqve prolixior inſtituto noſtro ſit; neqve hic de ſervitiis, ut ſupra teſtati ſumus, ſed de Adoha, & qvæ ei propria ſunt agere propoſitum, ſit, de eo nihil nunc addimus.

COROLLARIA.

I.

IN Statu primævo nulla fuit Succesſio; ſed ea meritò ſurrogata eſt Jure Gentium in locum juris occupandi res nullius: Collateralium & aſcendentium ſucceſſio eſt juris poſitivi.

II. Hoc Jus acquiritur liberis in ipſo momento nativitatis, quamvis facultas illud exercendi ſuſpendatur in tempus mortis parentum.

III. Primogenitus præfertur fratribus,

etſi

etſi extra regiam dignitatem natus, aut per ſubſeqvens matrimonium legitimatus ſit.

IV. Poteſt ſumma poteſtas hoſte præventu locum pacatum occupare, nec finito bello regulariter reſtituere tenetur.

V. Rex Romanorum neqve mortuo Imperatore, neque eo abſente, niſi hic vices ſuas ei ſpecialiter commiſerit, eſt Vicarius Imperii.

VI. Electores eccleſiaſtici, etſi nondum inaugurati; & ſeculares, licet nondum inveſtiti, ad Electionem Regis Romani vocari debent.

